

ÇANKAYA LİSESİNDEN YANSIMALAR

ÇL

İÇİNDEKİLER

İmtiyaz Sahibi

Çankaya Lisesi adına;

Abdullah BARMAN

Okul Müdürü

Editör

Eyüb Hüseyin BAYAR

Danışman Öğretmenler

Nazmiye BULDUK

Derya ÖZTÜRK

Kubilay ŞAHİN

Orhan AVŞAR

Yazı Kurulu

Eyüb Hüseyin BAYAR

Sıla CANTÜRK

Tuğçehan GÖKDUMAN

Şilan Zeynep BEKTAŞ

Dergi ve Kapak Tasarım

Eyüb Hüseyin BAYAR

Okul dergisidir, para ile satılmaz.

OKUL MÜDÜRÜMÜZDEN	1
YIKICI OLAN DEPREM Mİ YOKSA...	2
DEPREMİ ÜLKECE YAŞADIK YA SONRASI...	3
KİMSESİZ OLMA	5
UNUTMA	9
İKİ LEYLEK	10
KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ NEDİR?	11
DÜNYANIN İLK ASTROMOMİ OKULU CACABEY MEDRESESİ	13
SALON DES REFUSÉS	16
ZİHİN OYUNU	17
FARKEDEMEDİĞİMİZ BENLİK	19
BEYAZ ZAMBAKLAR ÜLKESİNDE ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER	20
YAŞLI ADAM VE DENİZ	26
TİYATRO ÖĞRETMENİ - TÜRKİYE'DE SANATIN GELECEĞİ HAKKINDA DAHA İYİ BİR TABLO ÇİZECEK	27
DEĞERLER KULÜBÜ	29
ÖĞRETMENLERİMİZE AİT, HAYATA DAİR	30
O SENİ AL	32
BİR KUŞ OLSAYDIM	34
ZAMAN	35
DÜNYANIN EN GÜZEL YEMEĞİ	36
ÇANKAYA LİSESİ KIZ FUTSAL TAKIMI	37
RESİM ÇALIŞMALARIMIZ	38
BULMACA	42
KARİKATÜR	44

Çankaya Lisesi öğrencilerinin yoğun çabalarıyla çıkardığımız "YANSIMALAR" isimli dergimizin yeni bir sayısı ile karşınızdayız...

Eğitim ve öğretimin bir parçası olan kültürel faaliyetlerin öğrencilerimizin yarına hazırlanmasında oldukça büyük bir katkısı olduğu kanısındayım.

Sevgili öğrencilerimizin akademik başarıları yanında, okulda temellerini attıkları sosyal ve kültürel başarılarında hayattaki yerlerini belirleyecektir. "Gördüm, hatırladım, yaptım, öğrendim" ilkesi ile geleceğimizin teminatı olan gençler, hayatta her daim sağlam adımlarla ilerleyecektir.

Gençlerimizin başarılı olma yolunda emeklerini sergilediği bu dergimizle de katkısı olan herkese teşekkür ediyor, şükranlarımı sunuyorum.

Abdullah BARMAN
Okul Müdürü

YIKICI OLAN DEPREM Mİ YOKSA...

Türkiye ve Suriye'yi etkileyen Kahramanmaraş merkezli 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki iki depremin yüksek can kayıplarına ve büyük maddi hasarlara neden olması uzmanlara göre yalnızca depremlerin büyüklüğü ile açıklanamaz. İllerimizde yaşanan depremler fay hatlarının üzerinde olan Türkiye'nin bu gerçeği ötelememesinin ve bilimsel yaklaşmasının ne denli önemli olduğunu ortaya koydu. Dünyanın saygın bilim dergilerinden Nature'da yer alan bir makaleye göre, ABD Jeoloji Araştırmaları Kurumu (USGS), Türkiye'deki binaların depremlere karşı savunmasız olduğunu öne sürüyor. Buradaki nüfusun genellikle 2-3 katlı, tuğla duvarlı yığma binalarda oturduğunu belirten USGS, bu malzemelerin esneme kabiliyetinin çok düşük olduğunu, depremin ürettiği sarsıntılara dayanamadıkları için yıkıldığını ileri sürüyor. Ancak yüksek betonarme binaların da aynı akıbete uğraması, inşaat standartlarının sorgulanmasını da gündeme taşıyor. İnsanlar yeni ve modern binalarda oturdukları zaman kendilerini daha güvende hissediyorlar. Ancak Malatya ve diğer kentlerde depreme dayanıklı diye pazarlanan yeni binaların da yıkıldığını gördük. Türkiye'deki inşaat sektörü nitelikten çok niceliğe ve kâra öncelik tanıyor. Depremlerde bu kadar çok can kaybının olmasının nedeni bu gibi gözüküyor.

Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Yetersiz mi?

Başta Hatay ve Adıyaman olmak üzere 10 kentte bu kadar çok yapının yıkılmasını sadece depremin şiddetine bağlamanın yanıltıcı olacağından hareketle, deprem yönetmeliklerine bakalım. Deprem yönetmelikleri ülkemizde bugüne dek 1947, 1953, 1961, 1968, 1975, 1998, 2007 ve en son 2018'de kapsamlı olarak yenilendi. Tasarım, denetim ve malzeme açısından bu son yönetmeliğin dünyanın sayılı yönetmeliklerinden biri olduğunu konuşuyor: Yönetmelikte bir sorun yok. Uygulamada sorun yaşıyoruz.

Hayvanlar depremi erken mi hissetti?

Bu iddiayı doğrulamak zor olsa da hayvanların güçlü depremleri insanlardan önce algılayabildiği fikri eski zamanlardan beri teorileştirilir. Bu görüşü destekleyen bilimsel araştırmalar var. Bilim insanlarına göre, tıpkı sismolojik makinelerin insan vücudunun algılayamadığı sarsıntıları algılayabilmesi gibi hayvanlar da Dünya'da dolaşan küçük ön sarsıntıları daha güçlü deprem dalgaları gelmeden saniyeler önce algılamak için daha donanımlıdır. Bazı araştırmacılar, hayvanların ön şoklardan önce onları hissedebileceklerini söylüyor. Peki, hayvanlar depremleri modern makinelerden daha erken ve daha iyi hissedebilir mi? Binlerce yıldır insanlar, depremleri dakikalar veya saatler önce tespit eden hayvanları gözlemlerse de bilimin bunları doğrulaması daha zor.

Kaynakça

Herkes Bilim Teknoloji Dergisi

Kadir Rifat KIZILCI

Coğrafya Öğretmeni

DEPREMİ ÜLKECE YAŞADIK YA SONRASI...

Depremler, yıkıcı etkiye sahip doğal afetler olarak zaman zaman ne yazık ki karşımıza çıkıyor. Depremin ne zaman ve nerede olacağını, büyüklüğünü önceden tespit edemiyoruz. Ancak olabilecek depremlere göre bilim insanlarına kulak verip önlemler almamız gerekiyor. Aksi takdirde çok büyük yıkımlar, can kayıpları, psikolojik ve sosyolojik sorunlarla karşı karşıya kalmamız kaçınılmaz oluyor.

06. Şubat. 2023 tarihinde, saat 04.17'de ve 13.24'te gerçekleşen Kahramanmaraş depremi, bölgedeki 10 ilimizde çok büyük yıkımlara ve can kayıplarına neden olmuştur. Bu tür travmatik olaylar insan sağlığı üzerinde çeşitli sağlık sorunlarına neden olmaktadır.

Depremi yaşayan insanlarda “flashback” yani geçmişe dönüş dediğimiz olay ortaya çıkabilir. Dışarıdan gelen bir ses, bir koku, gördüğümüz bir film gibi uyarılar geçmişte yaşanmış olan kaza, yangın, deprem gibi travmatik olayların hatırlanmasına, ruhsal olarak yeniden yaşanmasına neden olabilir. Flashback yaşandığında, kaygı, endişe, korku gibi duygular ve bedensel olarak çarpıntı, nefes alma güçlükleri gibi belirtiler görülebilir. Bu belirtiler var olan olumsuz duyguların artmasına ve çok daha ağır psikolojik sorunların yaşanmasına neden olur. Örneğin deprem travması yaşamışsanız, tıpkı deprem anındaki gibi büzüşmüş, donmuş, çaresiz, kaskatı hissedebilir, uyku bozuklukları, kaybetme korkusu, sürekli sallanıyor gibi hisler yaşayabilirsiniz.

Depremi yaşayan insanlarda, psikolojik sorunların yanında biyolojik sorunlar da ortaya çıkar. Bunların en belirgin olanı “Crush” sendromudur. Depremde insanların bir kısmı ne yazık ki hayatını kaybederken bir kısmı enkaz altında kalır. Enkaz altında kalanlarda Crush (ezilme) sendromu ortaya çıkar.

Crush Sendromu; ezilme biçiminde yaralanma, uzun süreli sıkışma ve hareketsizlik sonucunda görülür. Kas travmasına bağlı Rabdomiyoliz sonrasında ortaya çıkmaktadır. Rabdomiyoliz; iskelet kaslarının çeşitli nedenlerle yıkıma uğraması sonucu yapı ürünlerinin kana karışması olarak açıklanır. Bu yapı ürünleri böbrekler tarafından süzöldükten sonra vücuttan uzaklaştırılırken böbrek dokusuna çeşitli düzeylerde zarar vererek böbrek sorunlarına yol açabilir. Crush sendromu sonrasında böbrek ve karaciğer yetmezlikleri gelişebilir.

Crush Sendromunun genel ve böbrekler üzerine olumsuz etkilerini önlemek için çok erken ve hızlı davranmak gerekir. Depremlerde tüm yaralanmaların yaklaşık%2-5'inde Crush sendromu gelişmektedir. Crush sendromu sonunda ne yazık ki hastaların bir kısmında akut böbrek hasarı meydana gelir. Bu nedenle bu hastalar yaşamlarını diyaliz makinalarına bağlı olarak sürdürmek zorunda kalırlar.

Enkaz altındayken ezilen dokudaki potasyum vücuda karışmaz ancak enkaz kalktıktan sonra potasyum hızlıca kana karışır. Bu maddenin kana karışması ani kalp krizlerine de sebep olabilir. Ayrıca ezilen ya da sıkışan organlardan geçen hayati damar ve sinirler baskı sonucu canlılığını yitirir. Her ne kadar öncelik organın kurtarılması olsa da bazı durumlarda hastanın yaşaması için zarar gören, beslenemeyen organın vücuttan uzaklaştırılması (ampütasyon) kaçınılmaz olur. Bu nedenle çeşitli organ kayıpları yaşanabilir. Enkazdan sağ çıktılar ama artık eli, kolu ya da bacakları yok! Doktorlara göre, ampütasyon uzuv kaybı değildir, hayat kurtarmak için yapılması gereken zorunluluktur. Doktorlar, ampütasyonun ardından kişilerin psikolojik olarak vücutlarına uyumlarının zor olduğunu, ancak sağlık açısından bu işlemin hastanın çabuk toparlanmasını sağladığını belirtiyorlar.

Böbrek ve karaciğer değerlerinin yükselmesi gibi metabolik sorunlar, enkaz altında ve yoğun bakımda uzun süre kalma “deliryum” ’denilen sağlık sorununa yol açabiliyor. Özellikle enkaz altından sağlıklı çıkıp uzun süre hastane yoğun bakımında kalan hastalar bu sağlık sorunu ile karşılaşabiliyorlar. Deliryum, bilinçte bulanıklık, halsizlik, kendini bir şeylere odaklamada sorun yaşama, garip hayaller görme (halüsinasyonlar), uyku bozuklukları, dikkat dağınıklığı, anksiyete, etraftaki eşyaların şekil ya da yer değiştirdiğini görme ya da anlamsız öfkelenme şeklinde kendini gösteren geçici bir sağlık sorunudur. Bu tür sorun yaşayan hastalar genellikle gerekli psikolojik destek ve gerekli ilaç tedavisi ile iyileşebiliyorlar.

Uzuv kaybı yaşayan insanlarımız depremden sağ olarak kurtuluyorlar. Ancak engelli duruma geldikleri için yaşamları zorlaşıyor. Öncelikle vücutları ile ilgili çaresizlik yaşıyorlar. Yaşamlarını başkalarına bağlı olarak sürdürmeyi kabullenmek önemli bir psikolojik ve fiziksel zorluk olarak karşılırlarına çıkıyor. Akşam yatıyorsunuz ve birkaç saat sonra hayatınız tahmin edemeyeceğiniz şekilde değişiyor. Yakınlarımızı, sevdiklerinizi, evinizi, yuvanızı, anılarınızı, hayallerinizi kaybediyorsunuz. Bu durumla başa çıkmak oldukça zor, hiç kolay değil. Ancak hayat devam ediyor. Bir şekilde hayata tutunmamız gerekiyor. Bu nedenle bu insanlarımıza gerekli psikolojik destek sağlanmalı ve rehabilite çalışmaları yapılmalıdır. Elbette böyle büyük bir travmayı atlatmak hiç de kolay olmayacaktır. Fakat el ele vererek, yaralarımızı hep birlikte sarmalıyız.

Gelecekte böyle acı olaylar yaşamamak için gerekli önlemler alınmalı ve tüm insanlık olarak bu konuda üzerimize düşeni yapmalıyız. UNUTMAYALIM!
“Depremler önlenemez, ancak depremlerin afetlere dönüşmesi önlenebilir.”

Süheyla ERMiŞ

Biyoloji Öğretmeni

KİMSESİZ OLMA

Uyandı, hep gıcırdayan yatağında doğruldu:

“Yeni bir yatak almalıyım.” diye geçirdi içinden. Kalktı isteksizce pencereye doğru yürüdü, ayağı sandalyesine takılınca canı yandı, söylendi. Perdeyi araladı, camı açtı, sabah esintisi içini titretti, çok önemli değildi...

Okula giden çocukları izledi; ekmek almaya giden amcağı, karşı apartmanın en üst katındaki

Kadına baktı, cam siliyordu. “Bu saatte deli midir, nedir?” geçirdi içinden.

Kahve içmeliyim deyip mutfığa ilerledi. Evin küf kokusu midesini bulandırdı, vazgeçti kahveden, giyinip çıktı hemen.

Karşı dairedeki Mualla Teyze kapıyı açtı seslendi:

-Oğlum poğaçaya yaptım taze, sıcak gel al.”

Evini hatırlatıyordu o poğaçalar döndü hemen yanaklarından makas alıp poğaçalarla aşağı indi.

Her zamanki gibi bir gündü, hava kapalı, sokaklar hareketli, herkes telaşlı... İşinden memnun değildi, patronuyla kavga etmişti. Zorla oturdu masasına, bilgisayarını açtı, dünden kalan işlerini bitirmemişti daha... Ekranda yansımaları gördü; zayıflamış, avurtları çökmüş, sakalları uzamış, saçları kirliydi, kendinden tiksindi. Kaç gündür duş almamıştı. O kendinden böyle tiksindirirken Asuman ona neden baksındı?

Platonik bir diken olarak içine batıp duracaktı bu kız. Her sabah ofise geldiğinde ortalığı gül, yasemin kokusu sarardı. Neşeli cana yakın bir kızdı, akıllıydı.

“Ne işi olur benim gibi biriyle?” dedi, içinden. Yan masada oturan kankası dürttü:

-Oğlum derin daldın, çık oralardan. dedi.

Murat idi adı. Severdi... Kendisi ne kadar depresifse Murat o kadar neşeli ve eğlenceli idi.

Birden aklına geldi annesini, babasını ihmal ettiği... Oysa iki sokak aşağıdaydı tüm çocukluğu ve gençliği.

-Akşam ararım, hafta sonu giderim, dedi yine içinden.

İşten çıktığında hep yemek yediği yere gitti.

-Rahmi Usta! Her zamankinden, dedi.

Telefonunu karıştırdı, biraz haber okudu. Kişi listesinde aramadığı bir sürü insanın ismine baktı. Her biriyle görüşemeyecek mesafedeydi ama ulaşamayacak uzaklıkta değildi.

“Ben niye arıyorum yahu! Onlar arasın.” dedi; kapattı ekranı, yemeğini yedi.

Eve geldiğinde her şey bıraktığı gibiydi. Alt kattaki komşu eşiyile tartışıyor, küçük kızları ağlıyordu. “Hayırsız adam yine at yarışı oynadı, bu zavallıların rızkını yedi.” dedi içinden.

Koltuğa uzandığında evin içindeki tüm sesleri dinleyebiliyordu: Saatin tıkırtısı, buzdolabının uğultusu, musluğun damlaması... Derken yalnızlığına üzüldü, kısa bir süre.

Uzandığı koltukta uyuyakalmıştı, ani bir sızıyla uyandığında saat 4’e geliyordu. Bir şeyler attı ağızına, suyunu içti ve gıcırdayan yatağına döndü. Karanlıkta uyuyamazdı. Yatılı okuldayken arkadaşları kötü bir şaka yapmışlardı. O günden beri hep ışık olmalıydı odasında. Yattığı gibi de uykuya daldı...

Bir şey çok kuvvetlice sarstı. Kalkamadı yerinden. Tuğla sesleri geliyordu sanki... Uğultular vardı, çığlıklar duyuyordu da anlam veremiyordu. Ne oluyor demeye kalmadan her şey, her yer bir toz bulutuyla kaplandı, ışıklar söndü. Telefonunu aradı el yardımıyla: Yerinde yoktu. Hareket de edemiyordu... Üstündeki ağırlık her dakika daha da hissettiriyordu kendini.

Beş katlı on dairesel bir binanın 2. katında kalıyordu. Oysa şimdi nerde olduğunu bilmiyor, korkuyordu... Uğultular, sesler, çığlıklar geliyordu.

"İmdat!" diyordu birileri, "Kurtarın!.."

Sesi daha dikkatli dinledi, alt kattakilerin kızıyla aynı odadaydı, adını da bilmiyordu ki:

- Hey sen ufaklık, ne oldu?

- Deprem!.. Deprem!.. Sıkıştı ayaklarım, üstümde kocaman bir beton var, nefes alamıyorum, dedi küçük kız.

- Korkma! Kurtarırlar bizi, yalnız değilsin ben de buradayım.” diyebildi de kendi de korkuyordu, karanlığı sevmezdi.

Kendi öksürüğüne uyandığında hâlâ aynı yerdin ve hâlâ karanlık... Küf kokusu geliyordu bir yerden ama o kadar toz yutmuştu ki sadece nefes almaya çalışıyordu... Çok da susamıştı.

Küçük kıza seslendi ama hiç cevap alamadı, Kaç saattir oradaydı bilmiyordu, bacaklarını hissetmiyor, kafası acıyordu.

"Küf değil bu! Kan kokuyor burası.” diye geçirdi içinden.

Panikledi... Kalbi ağızında atıyordu. Bağırıldı:

-Yardım edin! İmdat! Kurtarın!

Kaç kez söyledi bilmiyordu. Gücü bitince olduğu yerde tekrar sızıp kaldı.

Uyandı! Hâlâ aynı yerde aynı karanlıktaydı. Hiç ses yoktu; ne saat tıkırtısı, ne yatak gıcırıtısı ne buzdolabının uğultusu...

Annesine gidecekti, aramamıştı da... Murat vardı, o nasıldı... Ya Asuman “Ulan keşke” dedi, keşke söyleseydim hoşlandığımı.

Küçük kızdan ses gelmiyordu, Mualla teyzeden?..

Korkuyordu, bağırıktan sesi kısılmıştı, artık bacaklarını hiç hissetmiyordu.

Hava soğuktan ama betonlar daha da üşütüyordu. Çocukluğunu düşündü, babasıyla bahçede ne çok top oynardı.

“Şuradan çıkayım babamla yine kapışırız” diye düşündü.

Annesi toptan döndüğünde tarçınlı kek ve limonatayla karşıları ikisini de.

“Gelin bakalım koca oğlanlar!” der hemen sırtlarına bez koyardı, hastalanmasınlar diye.

Ne yapıyorlardı şimdi? İhmal etmişti ne zamandır. Kızı kendine... Ne vardı erteleyecek, niye aramamıştı ki? Bir seslerini duysaydı şimdi...

Yatılı okuldan geldiğinde beraber uyurdu ikisiyle de kokularını ne özlerdi. Babası horlayınca gülerdi sessizce sonra annesiyle sarılıp uyurdu. O zaman korkmazdı karanlıktan...

Gençliği geldi aklına, ilk aşkı... Heyecandan uyuyamamıştı günlerce... Yine söyleyememişti hiçbir şey ama aynı minibüsle gidiyorlardı okula ve hep yan yana oturuyorlardı. Kitapların arasına küçük çiçekler bırakıyordu masumca. İlk aşkı çok güzeldi diye düşündü.

Saatler mi günler mi geçiyor, anlamıyordu. Yorgundu, artık bacaklarından da ümidi kesmişti. Kan kokusu midesini bulandırıyor.

Ses yoktu, ışık yoktu... Bağırıyordu artık gücü de yetmiyordu. Üşüyor muydu anlamıyordu bile... Sızıp kaldı düşüncelerinin içinde...

Uyandı... Hâlâ aynı yerdeydi, tükenmişti artık. Kimse gelmiyordu, ağlamak istiyordu ama göz yaşları akamıyordu susuzluktan.

“Her şey bitti!” dedi. Yarım kalan işleri geldi aklına. Patrona ne olmuştu acaba?

“Ölsün mendebur!.. Maaşımı da yatırmadı zaten.” dedi içinden. Oysa istifa edecekti yeni günde.

Yürüyerek sahile gidip sonra güzel bir kahve içecekti. Yeni hayaller kuracaktı daha... Gezmediği yerler, tatmadığı yemekler vardı...

Okumadığı kitapları düşündü... Hepsi yarım kalmıştı. Tanrıya inanmazdı, dua bilmezdi.

Düşündü; “Bitti mi şimdi...” Böyle mi olacaktı, bu kadar mıydı?

Daha otuz beş yaşındayım dedi, derken utandı. O küçük kız geldi aklına...

“İçimden geçenleri neden sesli söylemedim, aptalın tekiyim! Neden erteledim yapacaklarımı! Ölmek istemiyorum! Söz veriyorum... Buradan çıktığımda haykıracağım içimdekileri!

-Kurtarın beni!..
-İmdat!..
-Sesimi duyan var mı? İmdat! Kurtarın!..

*****

8. günde binaya gelen görevliler kimsenin kurtulamadığını söylediler.

Enkaz altında kalanların cesetleri hastane morguna kaldırıldı.

Kimse gelmedi almaya onu...

Toprak kazıldı, bedenler sessizce gömüldü; adları, hayalleri de...

Bir tahta çakıldı baş ucuna, numara verdiler.

“Kimsesiz” oldu.

Sahi kimdi?.. Adı neydi?..

Ali, Ahmet, Mehmet... Fark eder mi?

Şimdi dönüp kendine bak, hangisiydin? Asuman mı? Murat mı? Rahmi Usta mı?

Patron mu?..

Anne mi? Baba mı? Küçük kız mı?.. Fark eder mi?

Sen neler dedin içinden? Yapman gerekenlerin kaçını erteledin?

Kimleri aramadın?

Kalk! Silkelen erteleme hiçbir şeyi!

Unutma!.. Unutturma yaşananları!

Kalk! Hayallerin için çabala!..

Geride bir iz bırak, isimsiz kalma!

Kalk sen KİMSESİZ OLMA!..

Canan Demir KAPLAN

Matematik Öğretmeni

UNUTMA

Gülmüyorum uzun zamandır
Ağlamıyorum bağıra bağıra
Tadım tuzum yok...
Hissetmiyorum yüzüme düşen yağmur damlalarını
Koklamıyorum bir çiçeği
Veya güzel bir yemeği yemiyorum.
Hayallerim var mıydı hatırlamıyorum...
Yaşıyordum oysa...
Şimdi göçük altındayım.
Ölüyorum, öldüm belki de...
Bir adım, bir kimliğim vardı.
Ailem, arkadaşlarım vardı...
Yürüdüğüm bir sahil
Konuştuğum balıklar vardı...
Şimdi üzerimde biraz toprak,
Tepemde “kimsesiz” yazan bir tahta parçası var.
Sen nefes alıyorsun UNUTMA!
Sen benim nasıl öldüğümü unutma!..

Canan Demir KAPLAN

Matematik Öğretmeni

İKİ LEYLEK

Kendisi ve yavruları için sağlam ve görkemli çınar ağacının boynuna sık doladığı çalılarla oluşturdu yuvayı leylek...

Kendi ve ailesinin güvenliğini önemseydiği için yuvasından malzeme eksik etmemişti. Karşısında dikilen uzun kavak ağacının yapraklarını arasında başka bir leylek. Ağacın çürümüşlüğüne aldanmamış olacak ki en tepesine, iki dal arasına sıkıştırmış yavrularını.

Bunu farketmiş olacak ki yanaştı diğer leylek
Dedi ki ona:

-Bu çürümüş ağacın en tepesinde dallar arasına yaptığın küçük yuva rahat ettirebilecek mi içini?

Diğer leylek:

-Senin aksine malzemedenden ve zamandan baya kâr ettim

Henüz avlanmanın ortasında iken vurdu arkasından şiddetli bir dalga...

Geri döndü hızla yuvasına,

Anlamıştı şiddetli bir fırtına çıktığını.

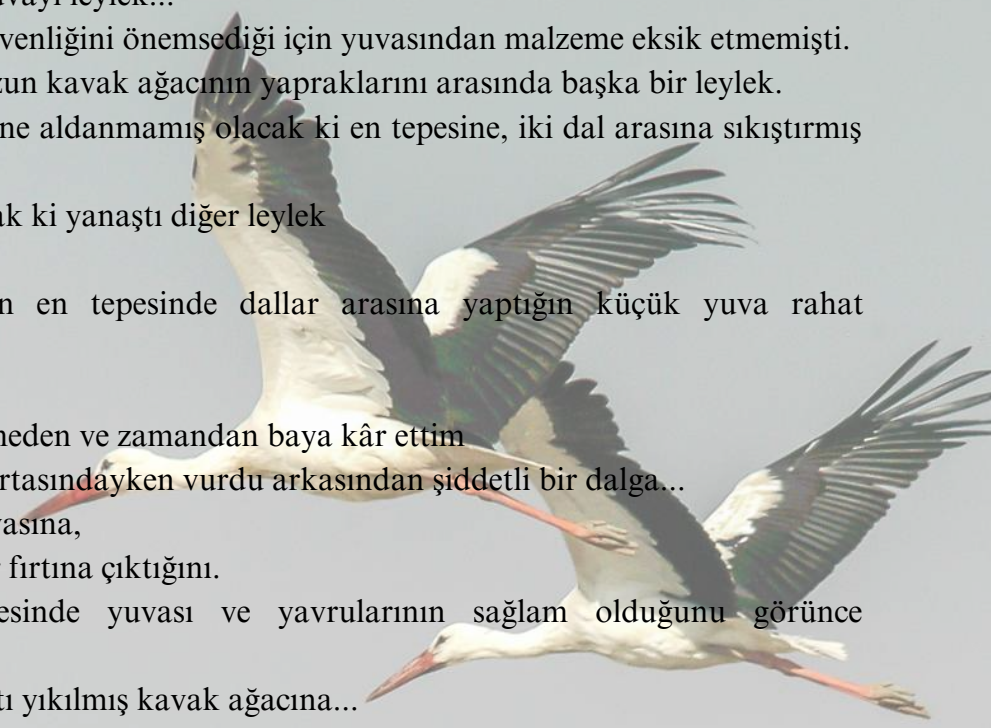
Büyük çınarın tepesinde yuvası ve yavrularının sağlam olduğunu görünce rahatlamıştı içi.

Ancak gözü takılmıştı yıkılmış kavak ağacına...

Hızla koca yığın yanına giderken yerde dağılmış çalılarını görünce üzülmüş.

Diğer leyleği teselli ederken geçirmişti içinden söyle "Ah leylek ah anlatmaya çalışmışım ama son pişmanlık neye yarar."

Bence bu hayatta her şeyi garantiye alıp kolaya kaçmamak, sonradan pişman olacağımız şeyleri yapmamak gerekir.

Ramazan Altınbaş
10/D

Küresel İklim Değişikliği Nedir?

Gezegnimizin atmosferi tıpkı bir sera gibi çalışır. Yeryüzüne ulaşan güneş ışınlarının neredeyse yarıya yakını yeryüzünden yansır. Atmosferimiz, sera gazı olarak da nitelendirilen karbondioksit, metan, su buharı, ozon, azot oksit vb. gazlar sayesinde yeryüzünden yansıyan güneş ışınlarının bir kısmını tekrar yeryüzüne gönderir. Bir battaniye işlevi gören sera gazları sayesinde yeryüzündeki ortalama sıcaklık, insanlar, hayvanlar ve bitkilerin hayatını sürdürmesine imkân verecek bir ısı düzeyini, 15°C'yi yakalar. Sera gazları olmasaydı yeryüzünün ortalama sıcaklığı -18°C civarında olurdu. Sera gazlarının bu doğal etkisi "sera gazı etkisi" olarak adlandırılır.

Atmosferdeki sera gazlarının oranı, 1750'li yıllarda başlayan Sanayi Devrimi sonrasında artmaya başlamış, karbondioksit oranı %40'lık bir artış göstererek 280 ppm'den 394 ppm'e ulaşmıştır. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'ne (IPCC) göre karbondioksit oranındaki artış öncelikle fosil yakıt kullanımından kaynaklanıyor. Kayda değer ikinci etken, başta ormansızlaşma olmak üzere arazi kullanımındaki değişimdir.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli, insan faaliyetlerinin atmosferde yarattığı etkinin sonucunda küresel ortalama sıcaklıklarda artış yaşandığını ortaya koymuştur.

Küresel İklim Değişikliğine Yol Açan Etkenler

Başta kömür olmak üzere fosil yakıtların yakılması, atmosferdeki karbondioksit oranının artmasındaki ana sorumludur. IPCC'ye göre 2004 yılındaki insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının %56'sı fosil yakıt kullanımında ortaya çıkan karbondioksite aittir. Ormansızlaşma da %17'lik bir paya sahiptir .

Fosil yakıtlar arasında ana sorumlu olarak "kömür" karşımıza çıkar. Küresel ölçekte birincil enerji talebinin %27'si kömürden sağlanırken, enerji kaynaklı sera gazı emisyonlarının %43'ü kömür kaynaklıdır. Kömürü %36 ile petrol, %20 ile doğalgaz takip eder . Kömür, üretilen bir birim enerji başına doğalgazın 1,7 katı CO2'yi atmosfere salar.

İklim Değişikliğinin Etkileri

İklim değişikliğinin etkisi sıcaklıklardaki artıştan ibaret değil. Kuraklık, seller, şiddetli kasırgalar gibi aşırı hava olaylarının sıklığı ve etkisinde artış, okyanus ve deniz suyu seviyelerinde yükselme, okyanusların asit oranlarında artış, buzulların erimesi gibi etkenler sonucunda bitkiler, hayvanlar ve ekosistemlerin yanı sıra insan toplulukları da ciddi risk altındadır.

Bilim dünyası, iklim değişikliğinin yıkıcı etkilerini en aza indirmek için ortalama sıcaklıklardaki artışın azami 2°C ile sınırlanması gerektiğini belirtiyor. Bu hedefin tutturulması için atmosferdeki CO2 oranının 450 ppm seviyesini aşmaması gerekiyor.

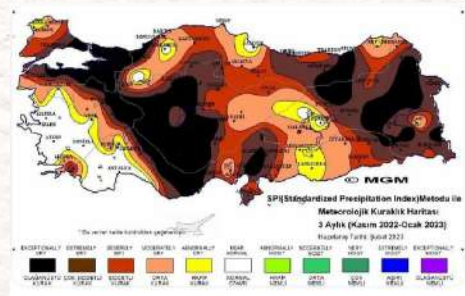
Mevcut politikalar ve uygulamalar ile bu orandaki artışın devam edeceği öngörülüyor. Dünya Bankası karbondioksit emisyonlarının şu andaki artış hızıyla 2060 yılında ortalama sıcaklıklardaki artışın 4°C'yi bulacağı uyarısını yaparken bu artışın etkilerinin özellikle yoksul kesimlerce hissedileceğini belirtti.

Küresel İklim Değişikliği ve Türkiye

© WWF-Türkiye

Akdeniz Havzası'nda gerçekleşecek 2°C'lik bir sıcaklık artışı, beklenmeyen hava olayları, sıcak hava dalgaları, orman yangınlarının sayısında ve etkisinde artış, kuraklık ve bunlar dolayısıyla biyolojik çeşitlilik kaybı, turizm gelirlerinde azalma, tarımsal verim kaybı ve en önemlisi kuraklık olarak etkilerini hissettirecektir.

İklim değişikliğinde ayak uydurulabilir ya da zararlarından kaçınılabir bir sistemin oluşması için üç temel verinin iyi analiz edilmesi önemlidir: ısınmanın hızı, süresi ve büyüklüğü. Bu bilgilere ulaşmak nispeten kolay olsa da asıl sorun, ısınmanın dengede tutulması için ihtiyaç duyulan küresel inisiyatif alma süreçlerinin son derece ağır işlemedir.

Meteoroloji, 3 aylık kuraklık haritasını yayımladı. Kuraklık korkunç bir seviyeye doğru ilerliyor.

İklim değişikliğiyle mücadelede her ülkenin sorumluluğu oranında katkı vermesi ilkesi, yani dünyayı en fazla kirleten sanayileşmiş ülkelerin bu konuda en fazla katkıyı sağlamaları ve sorumluluk üstlenmeleri ilkesi önemlidir.

Fatma ÖZKÖK
Coğrafya Öğretmeni

DÜNYANIN İLK ASTROMOMİ OKULU CACABEY MEDRESESİ

Kırşehir'de bulunan Cacabey Camii 1271 yılında yapılmış olmasına rağmen yeni yeni gündeme gelmektedir. Cacabey Camii aslında bir araştırma merkezidir. İlginç yapı biçimi ile gerçekten dikkat çekicidir.

İsterseniz şöyle tarihî derinlikleri ile birlikte Cacabey Camiinin kısaca bir tanıtalım. IV. Kılıçaslan zamanında Cacaoğlu Nurettin, 1262'de Kırşehir Subaşı olmuştur. İl onun zamanında çok gelişmiş, bayındır bir il haline gelmiştir.

Cacaoğlu Nurettin Bey güvenlik ve barışa önem vermiştir. İlde Cacabey Medresesi ve Külliyesi'ni kurmuştur.

Cacabey, Türk halkını koruması, yüksek bir ahlaka sahip olması özü, sözü pek biri olması dolayısıyla Anadolu'da çok sevilmiştir. Öz Türkçe konuşup Türk kültürünün ve eserlerinin Kırşehir ve Anadolu'ya yayılmasına öncülük etmiştir. Cacabey XIII. yy. 'da Anadolu' da yaşamış olan diğer Türk büyüklerinden Hacı Bektaş'ı Veli, Mevlana Celalettin-i Rumi ile de görüşmüş, hatta onların övgülerine bile mazhar olmuştur.

Nureddin Cacabey 'in 1272 'de Kırşehir'de kurmuş olduğu Cacabey Medresesi onun adını ebedileştirmiştir. Bu medrese aynı zamanda bir rasathane idi. Kırşehir il merkezinde yer alan medrese halk arasında minaresindeki yeşil çinilerden dolayı "Cıncıklı Camii" olarak bilinmektedir. Selçuklular döneminde Kırşehir emiri Nurettin Cibril bin Cacabey tarafından 1271-1272 yıllarında yapılmıştır. Döneminde astronomi yüksekokulu olarak hizmet vermiştir. Taç kapısının hemen solunda Cacabey 'in yattığı türbe yer almaktadır. Günümüzde cami olarak kullanılan Medrese Kırşehir il merkezinde yer almaktadır. Minaresinin yapımında kullanılan malzemeden dolayı halk arasında "Cıncıklı Camii" olarak adlandırılır. Medrese, Anadolu Selçuklu Sultanı II. Gıyasettin Keyhüsrev döneminde, Kırşehir emiri Nureddin Caca tarafından 1271-1272 yılları arasında yaptırılmıştır. İki eyvanlı, kapalı avlulu medrese grubuna girmektedir. Döneminde astronomi yüksekokulu olarak hizmet veren Medrese dünyada gözlemevi olarak yapılan ilk yapıdır.

Büyük kubbenin hemen altında, yıldızların incelendiği bir havuz bulunmaktadır. Mukarnas Kavsaralı iki renkli taş işçiliğinin taç kapısı mimari bir şaheserdir. Minaresi yapıdan ayrı olup Gözlem kulesi niteliğini taşır. Ana eyvanda yer alan karşılıklı iki sütun koni ve küre biçimlerinin üst üste bindirilmesiyle oluşmuştur. Bu sütun düzenlemesinin Anadolu Türk sanatında başka bir örneği bulunmamaktadır.

Onuncu gezegeni yaklaşık 1000 yıl önce keşfetmişlerdi. Amerikalı bilim adamlarının 2003 yılında yerini saptayıp 2005 yılında dünyaya duyurduğu güneş sisteminin onuncu gezegenin izleri Kırşehir'deki medresenin sütunlarında gizli. 1272 yılında yapılan Cacabey Medresesi'nin sütunlarında yer alan onuncu gezegenin simgesi aslında Selçukluların astronomide ne kadar ileri olduğunu göstermektedir.

Amerikalı bilim adamları 2005 yılında yeni bir gezegenin keşfini duyurdular. Güneş etrafında döndüğü kesinleşen gökcismini astronomlar 2003 yılından beri takip ederek yörüngesini çıkarmaya çalışmışlar. Buz ve kayadan oluşan 2003 UB313 (Eris) geçici isim verilen yeni gezegen yaklaşık 3,700 kilometre çapında ve güneşe 14 milyar km uzaklıkta olduğunu güneşin etrafını 560 yılda tamamladığını keşfetmişler. NASA bu gök taşını onuncu gezegen olarak kabul etti.

Oysaki 8 yüzyıl önce Anadolu Selçuklularının bilim adamları onuncu gezegenin izlerini dünyanın ilk gözlemevi olan Cacabey Gök Bilim Medresesi'nde sütunlara kazımışlardı.

Günümüzde cami olarak kullanılan yapının giriş kapısının hemen karşısında sağlı sollu iki sütun bulunmaktadır. Bu sütunlar tespit tanelerinin bir ipe dizilişi gibidir. Bir büyük küre, dört adet küçük küre, altı adet kesit kesik koninin yan yana gelmesinden oluşmaktadır. Bunlar gezegenleri sembolize etmektedir. Tüm bunlar Anadolu Selçuklular'da astrolojinin ne kadar gelişmiş olduğunu kanıtıdır.

ASTRONOMİNİN DOĞDUĞU YER: CACABEY MEDRESESİ

Türk-İslâm kültür ve medeniyetinin en muhteşem mimari özelliklerini yansıtan Cacabey Medresesi, Selçuklular Dönemi'nde dinî ilimler yanında müspet bilimlerin de öğretildiği bir fakülte olarak kullanılmış; gökyüzünün, güneşin, ayın, yıldızların hareketlerini inceleyen bir gözlemevi olarak yıllar boyu ayakta kalmıştır. Döneminde “Astronomi Yüksekokulu” olarak hizmet veren medrese, dünyada gayesine uygun gözlemevi olarak yapılan ilk yapıdır.

Erdal ÖZTÜRK
Matematik Öğretmeni

SALON DES REFUSÉS

Sizce sanat yenilenmeli mi, reforma gidilmeli midir? Şöyle somut bir örnekle sorumu daha açık dile getireyim. Sizce Rönesans Dönemi eserlerinden empresyonist eserlere geçiş sanat tarihinin lekelerinden midir? Sanata zarar vermiş midir? Sanat sadece tekniklerle mi alakalıdır? İşte o dönem sanatın başkenti olmuş Paris’te, Rönesans klasik tekniklerinden yararlanılmadan yapılmış, özgün ve yeni tekniklerin üzerinde geliştirildiği eserlerin gönderildiği salon. Salon des Refusés...

Salon des Refusés (reddedilenler salonu) Paris Salonu'na kabul edilmeyen eserlerin sergilendiği bir salondur. 1830’larda başlanan bu sergide, Rönesans dönemi klasik çizimlerine ait olmayan, müstehcen bulunan ve resimde avangart öncü olmaya çalışan kişilerin eserleri bulunmaktadır. Empresyonist eserler bu salonda yoğunluktadır. Bunun sebebi ise empresyonizmin sanata getirdiği yeniliklerdir. Salonda ilk eserleri bulunan kişiler; Gustave Courbet, Edouard Manet, Camille Pissarro, Antoine Chintreuil ve Johan Jongkind’dır. Reddedilen eserlerin sanatçılarının tanıdıkları bu olayı protesto etmeye başladılar. Bu protesto 3. Napolyon’un kulağına kadar gitmişti. Bunun üzerine bir kararname çıktı: “Sergi jürisi tarafından reddedilen eserler hakkında majestelerine çok sayıda şikayet geldi. Reddedilen eserler Sanayi Sarayı’nın başka bir bölümünde sergilenmelidir.” İşte bu karar, Salon des Refusés için bir dönüm noktası oldu.

Salon hâlâ sanat tarihi camiası için çok önemli bir yer taşımaktadır.

Empresyonistlerin gelişimine büyük katkılar sağlamıştır. Günde 1000’den fazla kişi o dönem bu salonu ziyaret etmiştir. Emile Zola, salonun ziyaretçilerininin bol olduğu bir günde, sanat eserlerine bakan herkesin kahkaha attığını ifade etmiştir. Paris Salonu’nun klasikleşmiş banallığından Salon des Refusés’in avangart yapısına geçiş, kesinlikle bu salonu sanat tarihinin en önemli salonlarından biri yapmıştır. Sanat, kesinlikle yenilenmeli ve yeniliğe açık olmalıdır.

Symphony in White, no: 1 The White Girl

Palais de l'Industrie

Salon des Refusés

“Duygu üzerine kurulu olmayan sanat, sanat sayılmaz.”

-Paul Cezanne

Haydar Boran DENGİZ

11/E

ZİHİN OYUNU

Bugün kutsal bir gündü: D. nihayet aylardır hazırlandığı oyununu sunacaktı seyircilere. Heyecanlıydı çünkü D. ne bir oyuncuydu, ne senarist ne yönetmen, aslında bakılacak olursa ne de kendindeydi. Sahneye çıktı. Ölmeyi unuttuğunu anlattı. Fakat bu nasıl olurdu? Böyle temel bir şey nasıl unutulurdu? İzleyeciler ona fazlasıyla sinirliydi, “Ölümler hani tek kişilikti” diyen seyirciler tek bir vücuttaymışçasına bağırıyorlardı. D. bu gürültüleri bir şarkı gibi duyuyordu, ölümün ucunda tek başına dans ediyordu. “İki yağmur damlası...” diyordu “...iki yağmur damlası birleşirse yine bir yağmur damlası olur. yani bayanlar baylar ölümler tek kişiliktir.” ve bir anda kimsenin beklemediği bir şey oldu: D. sahneden indi. Bunun üzerine bariyerlere saldıranlar görüldü. “Bariyerler aşılmalı” deniliyordu “D. öldürülmeli” öldürülmeli miydi hakikaten diye düşünüldü. Ama kısa bir düşünceydi bu. Nihayetinde hepsinin ölümü D.’nin ölümü ile alakalıydı. Japonlar kamikaze diye bir şey bulduğundan beri bu böyleydi. Eğer ölürse hepsi de onunla beraber ölecekti. Hayatları boyunca gözlerini bile kırpmayan bu kızgın ordu artık biraz uyuyup dinlenmek istiyordu. Bazı geceler D. onlar için üzülüyordu, bu seyircilerin yegâne görevi bu gösteriyi izleyip sonsuzluğa kendilerini bırakmaktı, tüm hayatları boyunca bunu beklemişlerdi, kimse bu yüzden onlara kıyamazdı. Hiçbiri D.’nin bencillik yapıp onları yarı yolda bırakacağını düşünmemişti. Gösteri bitirilmezse bu huzursuz yaşantı da devam edecekti. Durup muhakemesi edildi: D. öldürülmeli miydi? Santiago Nasar da suçsuzken öldürülmemiş miydi? D. de bu dünyanın Santiago Nasar’ıydı. Tek günahkâr onlar mıydı? Ölüm kötü bir seçenecek olmak zorunda mıydı? Eğer D. sahneye çıkmazsa, ona zorla bu oyun oynatılmalıydı. Seyirciler bu diyarın yamalı kuklaları olmak istemiyorlardı daha fazla. Fakat bir seyirci kararsızdı: Ç... O bu huzursuz yaşantının başka bir yolu olacağına inanıyordu. Belki hayat tek bir gülümsemeyle yeniden can bulurdu diye düşünüyordu. Fakat D.’ye göre hayat kendisine gülümseyen insanların onunla beraber ağlayamamasıyla anlamını yitiriyordu. Oysa hayatın yeniden anlam kazanması “bir” şeye bakardı. Sustuklarını, boğazında düğümlenenleri, saf duygularını bir insanla gün yüzüne çıkartabilirdi. Fakat hayat hileli bir “oyundu”. Dünyanın tüm kadınları ve tüm erkekleri tek bir vücutta toplanmıştı, onların hepsi bir kişi olmuştu âdeta, bir fark göremiyordu bakanlar. Bu yüzden o bir kişiyi bulmak o kadar zordu ki pes ediyordu herkes. Kaygıları aynıydı insanların, korkuları, umursamadıkları, ayıpladıkları aynıydı. Oysa Ç. tüm bu aynılıklar içinde farklı olandı, D. ise bunu fark edemeyecek kadar korkmuştu.

Bu sahneden uzaklaşmak istiyordu, seyircileri bir daha görmemek için her şeyi yapardı ama kimsecikler ona yardım etmezdi. Ya da o öyle sanıyordu. İnsan mı unutmuştu tüm bunların sebebini yoksa onu yaratan mı? Ç. geçmişten kalan bir kokuyu anımsar gibi hatırladı yaşamı ve ölümü... Ve kucakladı D.'nin tüm korkularını. Mermiler ağırlaşıyordu dünyada, artık güzel kokmuyordu çiçekler, anneler kızlarına sarılmıyordu ve hayat sanki hiç yaşanmak istemiyordu artık. Üstüne üstlük, sevgi bile katil olmuştu, nefret ise hakimi dünyanın, zeytin dalı kırılmıyordu artık yakılıyordu. D. tüm bu olanların karşısında bu oyuna sığınmıştı, kendiyle beraber seyircileri de kurtarmak istemişti ama yapamazdı. Ç. onu daha iyi anlıyordu, gözleri daha berraktı D.'nin artık. O Don Kişot olmak istiyordu, şövalye değil. Ç. onu tüm ruhuyla kucakladı. Ç. seyircileri aşır D.'nin yanına ulaştı, herkes öylesine öfkeli, öylesine kördü ki kimse fark edememişti Ç.'nin gidişini. Bu gidiş felaketi olacaktı seyircilerin çünkü D., Ç.'nin gelişiyse bir daha asla sahneye çıkmayacaktı. Öfke dinmişti, heyecan suskundu: Şimdi ne olacaktı? Başkası mı oynayacaktı bu oyunu yoksa yeni baştan mı yazılacaktı bu hikâyeye?

Nisa YILMAZ
11-A

FARKEDEMEDİĞİMİZ BENLİK

İlahi bir gözün her şeyi gördüğü, ilahi bir kulağın her şeyi duyduğu aynı sırada bekleyen, aynı çay bahçesinde oturan, aynı apartmanda yaşayan bu insanlar arasında çoğunlukla mekân ortaklığı dışında hiçbir etkileşim göremeyiz. Çünkü her bireyin, özü vardır. Ortaya koyduğu bir farkındalık, kişinin kendi içindekini bilmesi, ruhsal evrenindeki görmesi, kısacası bir benliğinin olması. Kendini tanımlama şekli, kendine verdiği değer, ne olmak istediği ve ne olduğu. İnsanın içindeki fikirleri, ritimleri, görüşleri, açığa çıkmasına yardımcı olduğu duyguları tanımlar. Aslında içimizde saklayıp, dışarıya vuramadığımız ya da göstermek istemediğimiz kişiliklerimiz bir anne ve yavrusu gibidir, insan nasıl yavrusunu özenle en içten duygularla besleyip büyüterek herkesten sakınmaya çalışırsa o kadar az zarar görür yavrusu. Birçoğumuz, kendimizi bu şekilde gizliyoruz! Bir maske takıyoruz, bunun nedeni ise kendimizi toplum içerisinde veya içsel olarak bir öz-değere yakıştıramamamız. Sürekli kendimizi düşünmeye mahkûm kılmamız, değersizlik kavramı içinde boğulmamız, aşağılık kompleksi adı altında yaşamamız ve en kötüsü korkularımız, yüzleşmek istemediğimiz gerçekler, doğrular ve dahası... Her bireyin zıtlıklar ile bütünleşmesi kendi görevidir. Çünkü eğer ki insanoğlu hâlâ, içinde açığa çıkmak isteyen duyguların o savaş sesini, ölü bir balığın karaya vurduğu gibi yaşama çırpınışlarını görmek istemezse bir enkazı yanında taşıyıp daha olası yüksek felaketlere yol açmasından farksızdır. Bazen hayatın, en çokta kendi sesimizi dinleme fırsatını vermeliyiz benliğimize. Sanki تنها sokaklarda yalnızlığı ilan etmiş gibi dolaşan rüzgârı nasıl hissediyorsak, özgürlük bayrağını çekmiş gibi uçan kelebeğin yüzümüzde bıraktığı tebessümü görebiliyorsak, içimizdeki kurumuş hisleri bir damla suyla canlı kılmaya yetecek kadar güçlü olan kişiliğimizi de bilmeliyiz. Geçmiş, gelecek ve şimdi... Birbiri içine geçmiş bir bilmece gibi. İnsanoğlu o bilmecenin içinde bulur varlığını. Özüne dönmek için bir yolculuğa çıkar insan, bir başlangıç noktası arar daima. Nereden başlayacağını değil, nereden dirileceğini bulmak için. Başladığı yeri unutmamaya çalışır kimi, nereden geldiğini ne şartlarda olduğunu unutmamak için düşer geçmişin peşine. Kimi de şimdide bulur; dününü, bugününü, yarınını. Kendisini, tutkularını, hayallerinin en derinini keşfeder. En ufak farkındalık bile insana yaşadığını hissettirir. Ruhlarını kilitleyip kapalı bir kutuya koymaya izin vermez ve yeniden başlar yazılanı değiştirip yaşamaya.

BEYAZ ZAMBAKLAR ÜLKESİNDE ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

YÜKSELİŞ ONDERİ BİR AYDIN: SNELLMAN

Beyaz Zambaklar Ülkesinde, Rus yazar Grigory Petrov tarafından kaleme alınmış 1923 tarihli kitaptır. Yazar Grigory Petrov'un çeşitli aralıklarla çıktığı Finlandiya seyahatlerindeki notlardan oluşan eser 1800'lerin son döneminde Finlandiya halkının içinde bulunduğu durumu, cehaletten kurtulmak için başta Johan Vilhelm Snellman olmak üzere ülkedeki bir avuç Fin aydının verdiği olağanüstü mücadeleyi anlatır.

Johan Vilhelm Snellman, 12 Mayıs 1806'da, Stockholm'da doğdu ve 4 Temmuz 1881'de Danskarby'de öldü. Snellman; dönemin büyük bir bilim adamı, derin bir filozofu ve ünlü bir politikacıydı. Ancak Snellman'ın en büyük şöhreti, Fin kültürünü yaratan halk öğretmeni olmasındadır.

Snellman ve arkadaşları, halk öğretmenleri sıfatıyla sürekli hizmet ederek "bataklıklar ülkesi"ni, "beyaz zambaklar ülkesi"ne dönüştürmeyi başarmışlardır.

Bu büyük Finlandiyalı bilge, bütün hayatı boyunca şu gerçeği vatandaşlarının zihnine yerleştirmeye çalışmıştır:

"Finlandiya'nın güçlü ve sömürgeci komşularına karşı direnebilmesi için kültür ve uygarlık yönünden onlardan daha yüksek olması gerekmektedir.

...

Ne zaman bizim küçük milletimiz, büyük komşularından daha yüksek bir uygarlığa sahip olursa ancak o zaman tehlike savuşturulmuş olur!.."

Snellman, genç öğretmenler, din adamları, avukat ve memurlar ile birlikte halkın eğitilmesi ve eğitimin yaygınlaşması amacıyla adeta bir seferberlik ilan etmiştir. Snellman bu insanlara şu şekilde sesleniyordu:

"Aydın olmak demek, modaya uygun şekilde giysi ve kolalı gömlek giymek ya da şapka takmak değildir. Aydın kesim halkın beyni komumundadır.

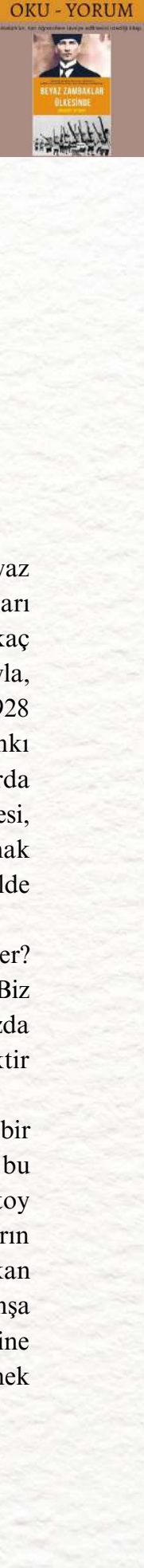
...

Ülkenin tümünü aileniz olarak kabul ediniz. Unutmayınız ki en yoksul kömürcü, kantarcı, hizmetçi ve dul kadın, bütün bir Fin milleti, sizin kardeşleriniz, hemşerileriniz ve yurttaşlarınızdır.

...

Unutmayınız ki halkın cehaleti, kabahatı, alkol düşkünlüğü, hastalıklı oluşu, sefaleti, kötü ahlaklı oluşu, bütün bunların hepsi sizin kendi utancınız ve suçunuzdur."

Snellman kışın sky denilen kayakla, ilkbaharda ve yazın kayıkla kimi zaman yaya olarak Finlandiya'yı bir uçtan bir uca dolaşarak halkı aydınlatmaya çalışıyordu.

Her gittiği karanlık köşede birkaç sorunu çözmekten geri kalmıyordu. Tek tek eğitimci memurlarla, halk okuluyla, sporcularla, anne-baba ve çocuklarla, öğrencilerle, köylüler işçiler ve imalatçılarla, doktorlarla tüm Finlandiya halkıyla ayrı ayrı toplantılar düzenliyor, herkesi elinden geldiği en iyi şekilde aydınlatıp bilinçlendirmeye çalışıyordu. Çoğu Snellmanla alay edip bundan şikâyet etse de fikirlerine katılmaktan kendilerini alıkoyamıyorlardı. Snellman Finlandiya'nın "Beyaz Zambaklar Ülkesi" olabilmesinin en büyük önderiydi.

Tuğçehan GÖKDUMAN
11/E

Kahramanlar ve Millet

Grigoriy Petrov tarafından yazılan ve ilk baskısı 1898 yılında yapılan "Beyaz Zambaklar Ülkesinde" adlı yapıtta tüm yoksulluklarına, içinde yaşadıkları coğrafyanın elverişsizliğine ve yönetim sorunlarına rağmen Finlandiya'daki birkaç iyi yürekli, çalışkan, azimli, kendini ülkesine adanmış insanın -genciyle, yaşlısıyla, kadınıyla, erkeğiyle- dayanışma içindeki kalkınma öyküsü anlatılmaktadır. 1928 yılında ise Türkçeye çevrilmiştir. Türkiye ile birlikte pek çok ülkede büyük yankı uyandırsa da ülkemizdeki ününe Atatürk'ün kitabı okuyup beğenmesi ve okullarda müfredata konulmasını istemesiyle kavuşmuştur. Kitaptaki ülkenin ilerlemesi, çalışma şevki ve heyecanıyla dolup taşan, bencillikten uzak insanları, yorulmak bilmeden halkın eğitimine katkıda bulunan toplum önderleri sayesinde elde edilmiştir.

Ulusların kaderi kime bağlıdır? Millet kimi kendisine önder olarak seçer? Milletimizin geleceğinde nasıl bir rol oynuyoruz? Milletlerin tarihini kim yaratır? Biz kendi ülkemizde ne yapıyoruz? Kendi ülkemizin durumunu göz önüne aldığımızda Ülkede ne tür bir üretim göstermekteyiz? Yapmaya mı, yoksa yıkmaya mı yöneliktir çabamız?

Ulusların kaderi yalnızca onları yönetenlere mi yoksa o ulusu oluşturan her bir ferdin bireysel iradesine mi bağlıdır? "Beyaz Zambaklar Ülkesinde" kitabı bize bu kaderin ne İngiliz düşünür Cariyle gibi tek bir kahramana ne de Rus yazar Tolstoy gibi yalnızca halk kitesine bağlı olduğunu söylüyor. Olması gereken, koşulların yarattığı, kültürünü ve yaşayış şeklini, karakterini yonttuğu toplumun içinden çıkan o kahramanın yine toplumla birlikte hareket ederek bir bütün halinde o ulusu inşa etmesidir. Millet, kendisine seçtiği önderi yine kendisi yaratır. Yani millet yine kendisinden olanı önder olarak seçer. Sececeğimiz önderin yaratımını yapabilmek için toplumun her bir bireyi olarak çalışmaya kendimizden başlamamız gerekir.

Kitapta ise bu bireysel yaratımın önemi şu şekilde anlatılmıştır: “*Ne zaman bulut kümesi elektrik oluştursa yıldırım da kendiliğinden oluşur. Eğer bulutlar elektrikle yüklü değilse, hiçbir zaman şimşek veya yıldırım oluşmaz, yalnızca bulut nemli bir buhar hâlinde kalır. Milletler de böyledir. Eğer bir millet büyüklük ve kahramanlık özelliklerini taşıyorsa ondan yıldırımlar doğar, kahramanlar çıkar. Eğer halk kitlesi nemli bir buhar yığımindan ibaretse, hiçbir güç ondan yıldırım çıkartamaz.*”

Türkiye'nin kurucu Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya Genelgesinde söylediği gibi “*Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.*” Kitapta ise bu durumu şu şekilde görüyoruz: “*Güney denizlerinde beş-on mercan adası vardır. Mercanlar alelâde kil türü bir yapıya sahiptir. Küçük polipler vücutlarından bir takım organik maddeler salgırlar ama bunların farkına varmak güçtür. Ancak bu salgıların birikmesiyle zamanla adına Mercan Adaları denilen işte bu adacıklar meydana gelir. Hatta bu adalarda insanlar bile yaşayabilir. Öte yandan Güney ülkelerinde bir tür küçük karinalar vardır ki o bölge halkı tarafından tam bir afet olarak görülürler. Halkın barındığı kamış ve ahşaptan evleri ve içindeki mobilya cinsi eşyaları yerler. Bu karıncaların ortaya çıktığı yerlerde insanlar evlerini terk edip başka bölgelere göç etmek zorunda kalırlar.*” Yani küçük polipler de olsak yavaş ama kararlı bir şekilde çalışıp barınabilecek adacıklar mı oluşturacağız yoksa karinalar gibi var olan yuvalarımızı, birikimlerimizi kemirip yok ederken yok mu olacağız? İşte bu seçimi yaparak milletin kaderini de tarihini de milletin kendisi yazmaktadır.

Kendi ülkemizde Kurtuluş Savaşımızın başladığı 19 Mayıs 1919 dan itibaren, 9 yaşından beri babasıyla cephelerde savaşmış 12 yaşında ‘Onbaşı’ rütbesi alan Nezahat Onbaşılıyla halkı işgallere karşı harekete geçirmek için yaptığı konuşmalarla İstiklal Kahramanı olan Halide Edip'le, top mermisini sırtında taşıyıp Çanakkale Savaşı'nın seyrini değiştiren Seyit Onbaşılıyla; insan yatırımına önem verilip kurulan köy okullarıyla, çiftçinin tarımda makineleşmesi ve üretimin hızla artmasıyla, eğitim öğretime verilen büyük destek ve katılımla özellikle cumhuriyetin ilk yıllarında milletin her bir bireyi olarak yepyeni ve güçlü bir ulus yaratmayı başardık. Günümüzde ise geçmişteki kadar keskin olmasa da gelişmeye devam etmekteyiz. Yerli savaş uçak ve gemilerimizle, sınırlarımızda yaşanan savaşlara verdiğimiz insani desteklerle, her ne kadar üretimimizi tarımdan çok sanayi ürünlerine çevirmiş olsak da gelişmeye devam ediyoruz. Nereden hangi kahramanlıklarla hangi şartlarda bu cumhuriyeti kurduğumuzu hatırlayıp bireysel anlamda kendimizi geliştirmeye istekli olursak ulusumuzun gelişmesi de kaçınılmaz olacaktır.

Ebeveynler ve Çocuklar

Gözümüzü ilk açtığımızda kimi görürüz? İlk kimin sesini duyarız? Duyduğumuz ilk sözcükler, gördüğümüz ilk kavga, konuşmaya başladığımızda ağızımızdan dökülen ilk kelime ve bütün hayatımız tanrının bize hediye ettiği o meleğin ve korkusuz şövalyelerimiz eseridir. İlk eser her zaman eleştiriye en açık ve hayal kırıklığını en fazla taşıyandır. Çünkü heyecan ve beklenti en çok ondadır. Yazarlar acemidir ve o kitaplara ne yazarlarsa ortaya çıkanın da aynı şeyler olacağını en etkili ve uzun süren okulun aile olduğunu ve en güzel öğretmenlerin kendileri olabileceğini bilmezler. Sonraki eserlerse heyecandan yoksul ve aynı hayal kırıklığı tekrarlanacakmış gibi ezberle yazılan kitaplar olurlar. Jarvinenler de Karokepler de o öğretmenlerin başyapıtlarıdır. Çocuk büyütme ve yetiştirme sadece aile içi bir mesele değildir. Aynı zamanda toplum ve devlet meselesidir.

Asla kirli ayaklar ve kirli ellerle büyük, kutsal, temiz bir işe başlanamaz. Ciddi ve büyük işlere gerekli hazırlıklarla başlanmalıdır.

Çocukları ister anne ve babaları ister başka biri büyütsün eller kirliyse çocuk asla temiz büyüyemez. Onu büyütenin ellerindeki ve ayaklarındaki kirler çocuğa da bulaşır. Anne ve babalar ilk önce kendi ayaklarına ve ellerine baksınlar, üzerindeki kirleri görsünler ve o kirleri temizlesinler ve etrafındaki ezberlenmiş seslere kulaklarını tıkayıp sanatın ve bilimin deneylerinden ve gözlemlerinden yararlanarak çocuklarını büyütsünler. Çocuklarına odalar, oyuncaklar ve çalışma masaları almadan önce onlara o odada ne yapmaları gerektiğini ve o masada neler yazmalarını gerektiğini oyuncaklarıyla nasıl oynamaları gerektiğini, emeğin ve çabanın önemini öğretsinler. Çoğu ebeveynler çocuklarına bunları anlatırken bile basmakalıp, sert ve kuru sözcükleri kullanıp, çocukları onları dinlemeyince suçu onlara atıyorlar. Fakat gerçek şudur ki her çiçek aynı kokmaz, her göz aynı doğrultuya baksa da aynı şeyleri görmez, bütün kitaplar mutluluğun mühendis, doktor ve avukat olmakta olduğunu yazmaz. Çocuklar da tıpkı kitaplar ve çiçekler gibi birbirlerinden çok farklıdırlar. Onlara gerçekten bir şeyler öğretmek istiyorsak ilk önce onların ruhlarını keşfetmeliyiz. Kalplerinin beyinlerini nasıl ve hangi yöne ittiğini anlamalıyız. Onlara ruhlarının seveceğine anlayacağı şekilde sevginin ve iyiliğin önemini anlatmalıyız. Anne ve babalar kendileri için değilse bile çocukları için okumalıdırlar. Halk, halk için kirlerinden temizlenmelidir. Bir oyun hamurunu nasıl şekillendirirseniz sonucu ona göre olur. Emek harcarsanız, sevgiyle dikkatle ve azimle çalışırsanız ve temellerini sabırla sağlam inşa ederseniz hamur asla küflenmez. Anne ve babalarsa çoğu zaman taze ve hiçbir elin değmediği o hamurları daha şekil vermeden küflenmesini sağlıyorlar ya da kendilerince iyi bir öğretim ve çevrenin susmayan zayıf sesleriyle onlara güçlü bir temel attıklarını düşünüyorlar.

Etraftaki o sesleri değil çocuğunuzun sesini ve isteğini duyun. Sizler ancak kendinizi yetiştirirseniz ve hatalarınızı görürseniz çocuklarınızı yetiştirebilirsiniz.

Ebeveynler çocuklarının sadece onların çocuğu olmadığını ilerde her birinin toplumun ve devletin bir parçası olacağını unutmasınlar. Yalanlarla, kibirle, kendi çıkarlarını düşünmekle ve belli bir düzenin, sevginin özellikle de saygının olmadığı ne bir aile ne de bir devlet yükselmez. Hiçbir çocuk içinde kötülükle doğmaz, kötü yetiştirilir ve kötülüğe alıştırılır. Ne kadar inkâr edersek edelim, Kaç yaşımıza gelirse gelelim fikirlerimizde ailemizin izlerini taşıyoruz. Sonradan görülen eğitimin hiçbir faydası olmaz. Temel başta yanlış ya da eksikse üzerine kadar güçlü fikirler koyarsanız koyun, yıkılır. Çünkü zayıf temelle büyütülmüş bir beyin asla güçlü ve büyük fikirleri taşıyamaz.

Asenat KADİRİ
9/F

“Beyaz Zambaklar Ülkesinde” Üzerine

Bu yazımda “Beyaz Zambaklar Ülkesinde” kitabından çıkardığım bazı anlamları, Atatürk’ün neden bu kitabı askeri okullarda okutmayı emrettiğini ve ülkemizin kitapta anlatılanlarla ilişkisinin ne olabileceğini aktarıyorum.

Kitabın yazarı Grigory Petrov, kitaba ilk girdiğimizde kanunların eskimesine karşın bir değerlendirme yapıyor. Bu değerlendirme tarih ve milletler üzerinden bir değerlendirmedir. Hazır tarih üzerinden değerlendirme yapmışken Petrov tarih felsefiyle ilgili bir tartışma ortaya atıyor. Bu tartışma Lev Tolstoy ile Thomas Carlyle arasında geçiyor. Tartışmanın konusu milletlerin tarihini kimin yarattığı ile ilgili. Carlyle çok büyük liderlerin tarihi belirlediğini savunurken Tolstoy “*halkın kendisi kendi tarihini belirler*” demiştir. Carlyle daha da tarihi argümanlar sunuyordu. Ancak Petrov her ikisinin de haklı olduğunu söylüyor ve ben de zaten Petrov’a katılıyorum. Milletlerin tarihinin oluşması sadece tek bir etkene bağlı değildir. Mesela milletimizin kimi zaman Metehan’dan Atatürk’e kadar ismini saymaktan yorulacağı liderlere ihtiyacı olmuşken kimi zaman da tek yürek olarak Kurtuluş Savaşı’nda ve Çanakkale’de tarihi savunma yaptığı görülebilir. Kitabın sonraki sayfalarında bizim “Finlandiya” olarak bildiğimiz Suomi devletinin tarihine değiniyor. Özetle Fin halkının 1917’ye kadar bağımsız yaşayamaması ya İsveç ya da Rusya’ya bağlanmaktan başka bir şey yapamamaları anlatılıyor. (Rusya’ya bağlanmayı seçtiler ama bazı durumlarda Rusya’dan bağımsızlardı.) Türkiye’nin bu durumla ilişkisinin ne olduğunu düşündüğümüzde II. Dünya Savaşı’nda Türkiye’nin yaşadığı şeyler bana çok benzer geldi.

Ancak Türkiye, dönemin Finlandiya'sı gibi iki seçenekten birisini seçmek yerine “*Müttefikler ve Mihverlere aynı mesafede olmalıyım.*” diyerek büyük bir tehlikeyi atlatmıştı.

Finlandiya tarihine değinilmişken Snellman adındaki önemli bir Fin aydını karşımıza çıkıyor. Petrov, kitapta en çok Snellman'dan bahsettiği için Snellman'ı iyi tanımak lazım. Özetlemek gerekirse onu bir halk öğretmeni olarak tanıtmak en uygunuydu. Çünkü Snellman'ın en büyük vizyonu bu idi. Snellman, bu vizyonu uygulamak için konferanslar veriyordu. Bu konferanslarda öğretmenlere “motivasyon” verilmesi o dönemin şartlarında bile bu kadar zor bir iş olduğunu düşünüyorum. Sonuçta eğitimi çok yozlaşmış bir ülkenin eğitmeni zaten neyi iyi dinleyebilirdi ki? Konferansa katılmış öğretmenlerin bazıları yorgun, bazıları neden bu kursta olduklarına anlam veremiyorlardı. Ancak bunlara rağmen Snellman'ın sabrını koruması beni hayranlığa bıraktı. Sadece memleketimin insanında değil, tüm dünyada da bu sorunla karşılaşılıyor. İyi dinleyememek neredeyse hepimizin karşılaştığı bir sorundur. Anlatıcı çok konuşursa dinleyici sıkılıyor, uykusu geliyor, dikkat dağınıklığı yaşıyor ve dinleyemiyor. ”Buna çözüm nedir?” diye düşündüğümde zaten sağlık uzmanlarının buna cevap verdiğini gördüm. Gerekli uyku ihtiyacını karşılayabilmek, yeterli besinleri alabilmek vb. çözümler dikkat dağınıklığını giderebildiği için dinleyememe sorununu da kolay çözüyor.

Gelelim Atatürk'ün bu kitabı askeri okullarda okutmayı emretmesinin sebebine. İnternete bunun sebebini arattığımda “*Yayımlandığı devirde Türk aydını ve Türk bürokrasisi, bu kitabının içerdiği fikirleri, ülkede uygulanması gereken bir eğitim ve kalkınma programı olarak kabul etmiştir.*” yazıyordu. Kitabın “Halk okulu: Kışla” adında aldığı başlık benim kanaatimce Atatürk'ün etkilenmesinin en büyük sebebiydi. Çünkü o başlıkta ele alınan konular İsveçli komutanların, geneli Finlerden oluşan orduyu eğitirken (eğittikleri bile söylenemez) yaptığı eziyetler, disiplinsizce birbirleriyle yaptığı küfürlü şakalaşmalar ve diğer davranışları ele alınıyordu. Hazır Türkiye Cumhuriyeti gibi yeni bir ülke kurulmuşken yeni bir ülke düzeni lazımdı. Buna ordu düzeni de dahildir. Ordu düzenini sağlamak için orduyu disiplinsizlikten tiksindirmek iyi bir yöntemdi ve bunu başarmak için büyük ihtimalle Gazi Mustafa Kemal Atatürk, çözümü bu kitabı okutmayı emretmekte bulmuştu. Tüm bunlar benim düşüncem.

Oğuz Kaan Balcı
10/E

YAŞLI ADAM VE DENİZ

Yaşlı adam ve deniz: Ne olursa olsun umutsuzluğa düşmemeyi , hayattaki olumsuz durumlarda vazgeçmemeyi , mutlaka savaşmayı anlatan, sade dille yazılmış kısa bir roman. Her okuyucuda farklı bir iz bırakıyor. Kitapta kısaca anlatılan olay: İhtiyar bir adamın 84 gün boyunca balık tutamaması kendince kısmetinin kapanmış olduğunu düşünmesi ama hiç bir zaman vazgeçmeden balık tutmaya tekrar çıkması ve 85. günde çok büyük bir kılıç balığı yakalamasının ardından ardı ardına gelen zorlu olaylara hiç bir zaman pes etmeden balığı kıyıya götürme çabasını anlatıyor. Karşısına çıkan köpek balıkları , zorlu şartlar , yaşlı bedeni , eline kramp girmesi , balığın gece boyunca çırpınması , yaşlı adamı asla yıldırmıyor. Ne kadar zor olsa da balığı yakalama çabasını anlatıyor aslında. Kitabın bence anlatmak istediği herkesin hayatında bu gibi zorlu durumlar olması, asla bizleri yıldırmamalı karşımıza çıkan olumsuz durumlarda umutsuzluğa düşmemeyi anlatıyor. Sade dille yazılmış kısa bir roman herkeste farklı bir duygu hissettiriyor kitabı okumanızı kesinlikle tavsiye ederim.

Eray KARAKURT
10-B

Tiyatro öğretmeni - Türkiye'de sanatın geleceği hakkında daha iyi bir tablo çizecek

Prof. Dr. Ahmed Qutaiba Younes
Edebiyat ve Dramatik Eleştiri Alanında Uzman

Çankaya Lisesi, 26.04.2023 Çarşamba günü, gençlerin yaşadığı yaşamın oluşumu ve biçimine ilişkin sosyal ve kültürel önerilerin işlendiği, öğrencilerin hazırladığı bir grup performans resminin yer aldığı "AH ŞU GENÇLER" adlı tiyatro gösterisini sundu.

Gösteri yaklaşık 45 dakika sürdü ve tiyatro öğretmeni (tiyatro yönetmeni) rolünü oynuyordu. Müzikler ve şarkılar gösterinin düzeyi ile gençler için çok dikkatli bir şekilde eşleştirildi ve ayrıca her birine uyan çeşitli kostümler seçti. Gösteri panolarının yanı sıra tiyatro hocasının da gösteriyle orantılı bir şekilde dekor parçalarını sahnede hareket ettirmedeki becerisi belliydi.

Şovun yapısının derin seviyesine yakından baktığımızda, performans biçiminin farklı yaş gruplarındaki nesillerin imajıyla orantılı olabileceğini gördük ve yetmişlerde var olan bu rollere dokunmuş olabilirim. Seksenli yıllar ve sonrası, ancak şimdiki zaman, kültürel ve sosyal sahneye Mobil ve İnternet erişimi nedeniyle gençlerin endişelerini ve sorunlarını biraz farklı gösteriyor.

Aile dahil tüm sosyal bileşenlere ve ailenin başarılı ya da başarısız bir genç adam inşa etmede nasıl bir rolü olabileceğine ışık tutmaya çalıştığı AH ŞU GENÇLER de anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla bu tiyatro oyunu, Brecht'in 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya'da sunduğu tiyatro deneyimlerinin bir parçası olarak çağırıldığı, seyirciyi maruz kaldığı toplumsal sorunlarla yüzleştirmeye dayanan tiyatro eğitim sistemine dahil edilebilir.

Gösterinin başarısına ve tiyatro hocasının tiyatro yönetmenliğindeki başarısına rağmen ışık düzeninde bazı aksaklıklar var ki buna daha iyi bakılmalı, sahneye daha iyi odaklanılabilmesi için ışık spotları ve renkler kullanılmalıydı. Konu ve sahne alanının küçük olması oyuncuların yaptığı bazı hareketlerin engellenmesine sebep olmuştur.

Ama her şeye rağmen tiyatro oyunu eğlenceli geçti ve seyirciyle etkileşim sağladı ve tüm oyuncular sanki sanat camiasından profesyonel oyuncularmış gibi rollerini başarılı, profesyonel bir şekilde oynadılar. Bu oyuncuların gelecekte mihenk taşları olacağını görüyorum. Önümüzdeki günlerde tiyatro sanatının daha da gelişeceğine inanıyorum.

Teşekkür ediyorum Canan İLETMİŞ hocamıza. Harikasınız, işinizde profesyonelsiniz ve geleceği güzel yapacağınıza inanıyorum.

Elaf Ahmed ALNUAIMI
10-C

Değerler Kulübü Etkinlikleri

Değerler Kulübü olarak amacımız millî ve evrensel değerlerimize dikkat çekmek, tanıtmak, farkındalık yaratmak ve düşündürmek doğrultusunda çalışmalarımızı yürütüyoruz.

KONU: YARDIMLAŞMA

Değerimiz yardımlaşma bu etkinliğimizde okulumuz öğrencisi Alican arkadaşımızı Anıtkabir'e Atamızı ziyarete götürdük. Alican Anıtkabiri ilk defa gördü, engelinden dolayı gidemediğini zorlandığını ve bu engelleri aşmasına yardım ettiğimiz için bize teşekkürlerini ilettiler.

KONU: TEMİZLİK

Dünyamızı kirleten plastik atıklar ile Geri Dönüşüm projesi adı altında plastik atıkları değerlendirerek onları çevreye kazandırdık.

SEVGİ ÇİÇEĞİ

Ankara'nın önemli değerlerinden olan sevgi çiçeği'nin tanıtımı ve endemik bitkilerle ilgili farkındalığı arttırmak için değerler kulübü olarak sevgi çiçeğini ziyaret etmek için Gölbaşı'na gittik. Sevgi çiçeği 2009 yılında Dünya endemikler kraliçesi seçilmiştir.

İki yıldır başkanlığını yürütmüş olduğum Değerler Kulübü ile çalışmalarımıza ara vermeden dikkat ve farkındalık yaratarak devam ettirmekteyim.

Başta sayın okul müdürümüz Abdullah BARMAN kulüp rehber öğretmenim Fatma Görkem'e teşekkürlerimi iletiyorum.

Değerler Kulübü

Armağan DOĞANGÜZEL, Ardacan YILMAZ, Öykü KAHVECİ, Zeynep BÖLÜKBAŞI, Nil Sultan BAYRAK, Ahmet Yiğit SARIKAYA

ÖĞRETMENLERİMİZE AİT, HAYATA DAİR SÖZLER

"Dün yarın değil, bugün hiç değildir.

Yolun gölgesi yolun kendisidir."

"Ana, güneş gibi görüldüğünde bulutları kaçırın güçtür,

Ana, hayat çınarının ilk durağıdır,

Ana, hayalleri gerçeğe dönüştüren adrestir."

(Abdullah BARMAN)

"İnsanın sahip olduğu maddi, manevi her şey kendisinin uzantısıdır. Kendisine verdiği değer sahip olduğu bu varlıkları değerli kılar. Kendisini değerli hissetmiyorsa bunların da hiçbir değeri yoktur."

(Nazmiye BULDUK)

"Zaman ağladıklarında güldüklerinde unutturuyor insana, sadece son üç gün kalıyor aklında

Üç günlük dünyada"

"İçimdeki fırtına dışarıda kopsa taş üstünde taş kalmazdı."

"İnsan gördüğü rüyadan uyanmak istemese de uyanmak zorunda kalıyor,

Gerçekler acıdır derlerdi yüzleşince anlıyor,

Tecrübe deme, hayat vakti gelince neler öğretiyor

Er ya da geç yaşaması gerekeni yaşıyor."

(Derya ÖZTÜRK)

"Psikoloji dediğiniz şey, ailenizin sizde bıraktığı tahribatlardır."

"Anne-baba acısı okyanus olarak başlar, küçülür damla olur. Evlat acısı damla olarak başlar, büyür okyanus olur."

(Turgay AYDOĞAN)

"Mavi bir deniz görürsen rüyanda birini özlersin.

Uyanınca yoktur işin, zaten denizi de unutursun. Çayını içer dalar gidersin . Ama çok ilişkin var yakana yapışmış çabuk dönersin.

Bencilsin

Onu ister durursun. Banyodaki aynaya rujla yazılmış iki sözcük onlarca kitabından daha senindir.

Sen biraz da inanırsın. Yarını bilmezsin . Yağmurla ıslanıp sevinirsin . Basitliğin öyle derindir ki mavi olur. Mavi senin rengin sen bensin."

(Ayşin Esra ŞİMŞEK)

"Ufukta tevazu göründü, bulutlarına aldırmadan kibrin, hasedin ve hodbinliğin..."

(Sabri ARSLAN)

"Yargıladığın doğrular, hayatındaki yanlışlarla kesiştiği vakit aklında kurduğun mahkemede artık hâkim sen olamayacaksın. Bu nedenle ki insan doğrulara sahip çıkmaya mecburdur."

(Sevinç KILIÇARSLAN)

"Hiçbir zeki insan ben zekiyim diyecek kadar aptal değildir."

(Haydar CEYLAN)

"Başa gelen boşa gelmezmiş."

(Nurhan KAPLAN)

"Ne güzeldir dostla içilen bir fincan kahve. Köpüğünde sevinçler, telvesinde kederler, falında ise hayaller vardır."

(Süheyla ERMİŞ)

"Keşke dememek için kararlarımızı , duygularımızın gölgesinde değil akılcılığın ışığında, düşünerek alabilmeliyiz."

(Gülhan EKİNCİ)

*Ne payem oldu ne sayem
En doğruya varmak gayem
Düşüncemdir tek sermayem
Alan yoktur, satamadım
Suları ıslatamadım*

(Abdurrahim KARAKOÇ)

Bazen kendimi bu dizelerdeki gibi bir çabanın içerisinde olduğumu hissedirim. Fakat sonra şu söz gelir aklıma "bu toplumda maya olmayı bilenler, maya olmaktan korkmazlar ya da vaz geçmezlerse, sonunda tenceredeki sütün tamamı mayalanır"

Öğretmenlik mesleğine resmi olarak ilk başlayacağım şehre sabahın ilk ışıkları ile varmıştım. Otobüs beni şehrin kıyısında indirmiş ve başka bir şehre doğru yola çıkmıştı. Ben de il milli eğitim müdürlüğünün çalışma saatine kadar vakit geçirecek bir yer arıyordum. Bir derneğin çalışanı beni içeri buyur etti. Duvardaki kitaplıktaki kitaplar dikkatimi çekti. Birisini alıp incelemeye başladım. Sayfalardan birinde kalın puntolarla şöyle yazıyordu, "...başınızda bulunan amiri, müdürü eleştirmeyin, önce kendinizi hesaba çekin..." bu cümlelerin meslek hayatıma başlayacağım ilk gün karşıma çıkması bana ayrı bir anlamı olduğunu düşündürür.

Ali DEMİR

O SENİ AL

Sus!
Pamuk tıka kulağına
Ağzını bıçak açmasın
Gözlerin nemli bakmasın
Yorulma!
Yoğrul, sen dışında herkesle, her şeyle...
O seni al,
Bağla bir ağaca, beklesin!
Geleceğimi sansın, sanrılar içinde.
Gelecek, geçip gidiyorken
Sen, o seni al,
Bağla bir ağaca
Tembihle bir de lâl olsun dili.
Küs,
Darıl,
Kırıl,
Sonra
Kır!
Dök!
Bağır!
Bağışla, bas bağrına kendini yine,
Kabul et, nihayetinde yine sen varsın seninle.
Gerisi hikâye.
Bütün hikâyen, senin baş kahramanı olduğun hani,
Seninle birlikte unutulup gidilecek.
Kime ne hem?
Ne yapşımlar öykünü? Öykünmek dururken.

Sevme,
Değer verme,
Önemseme,
En önemlisi, söylenme.
Evet evet, söylenme!
Fakat,
Sevmeden söylenme!
Değer vermeden, söylenme!
Önemsemeden, söylenme!

Sen, o seni al
Bağla bir ağaca.
Tembihle bir de lâl olsun dili.
Amma,
Buz gibi olsun gönlü
Kaya gibi olsun göğsü
Kuyruğu dik tutsun
İşte o zaman bilmem önce hangimiz
Çözer ellerimi?
İnce belli bardakta demli çayı, yudumlarken
Gözlerimde hanginiz arar kendini?

Canan İLETMİŞ
Edebiyat Öğretmeni

BİR KUŞ OLSAYDIM

Bir kuş olsaydım,
Özgürce uçsaydım.
Bulutlara çıkıp
Yağmuru yakalardım.

Dost olurdum güneşle,
Uçardım uçsuz bucaksız her yere...
Yağmurla yarışır,
Karla birlikte süzülürdüm gökyüzüne.

Çocukları sevindirirdim
Güzel sesimle.
Herkes neşe verirdim
Küçük kalbimle.

Yağmur ÖZER
10/D

ZAMAN

Cahil bir hayata sarılmak mı isteğın senın ,
Yoksa hep aynı zehirde boğulmak mı ?

Beni anlamak mı isteğın senın,
Yoksa benim ruhumda ben olmak mı ?

Konuşan iki ateş vuruşup kavrulmak mı isteğın senın,
Zaman zaman oturup ağlamak mı ?

Yavaş yavaş aydınlanan güneşle doğmak mı isteğın,
Yoksa her tesadüfün bir başı olmak mı ?

Yağmur SAYILGAN
9/D

DÜNYANIN EN GÜZEL YEMEĞİ

Merhaba arkadaşlar...

Tüm hayatınız boyunca tadını asla unutamayacağınız bir yemek tarifi vermek istiyorum sizlere. Ben gönül mutfağımdan hiç eksik etmiyorum bu yemeği ve her fırsatta tüm dostlarıma tarifi veriyorum. Yemeğin hazırlanması çok kolay. Herkese tavsiye ediyorum.

YEMEĞİN ADI: İnsanlık

YEMEKTE KULLANILACAK MALZEMELER:

Bir ölçü	: Günaydın
İki ölçü	: İyi günler
Birazcık	: İlgı
Bir tutam	: Anlayış
Normal ölçüde	: Nezaket
Yeterli ölçüde	: Gülümseme
Bir tatlı kaşığı	: Tolerans

YEMEĞİN HAZIRLANIŞI:

Yukarıda verdiğimiz malzemeleri, ruhunuzun derinliklerinden alınız. Bu malzemeleri yıkamanıza gerek yoktur. Çünkü hepsi gönül çeşmesinden akan suyla temizlenmiştir. Bu malzemeleri altınla kalaylanmış gönül teknenizde yavaşça karıştırın. Malzemelerin o büyüklü kokusu her yanınıza sininceye kadar karıştırma işlemine devam edin. Daha sonra kıvama gelen bu karışımın içine duygu şerbetini karıştırın. Karışımı hayat tabağının üzerine yavaşça boşalttıktan sonra üstünü sevgi marmeladıyla süsleyin. Bu işlemi yaptıktan sonra da gökkuşağının sevgiyi çağrıştırdığı o güzelim renklerinden birkaç parça alarak yemeğin üzerine serpiştirin. Yemeğimiz servise hazırdır...

Gün boyu afiyetle yiyin. Sadece kendiniz değil, herkese bu yemekten ikram edin.

Tüzün ŞAFAK

Fizik Öğretmeni

ÇANKAYA LİSESİ KIZ FUTSAL TAKIMI

SPOR

Takım olarak çıktığımız yolda, takım arkadaşlarımız ile birlikte hepimiz üzerimize düşenin fazlasını yapmaya kararlıydık. Takımımızın hocası; Tahir ÖĞÜT çok iyi bir eğitimciydi, takım için elinden geleni yapıyordu. Neredeyse her gün antrenman yapıyorduk, çok hırslıydık ve şampiyonluğu çok istiyorduk. Bu süreç derslerimizi fazla etkilememiştir ama tüm dikkatimizi şampiyonluğa vermiştik. İlk maçımıza ÖZEL YILDIZ FEN LİSESİ ile çıkmıştık. İyi bir maç olmuştu fakat, son dakika golüyle yenilmişti. Daha sonrasında çok çalıştık ve kendimizi geliştirdik.

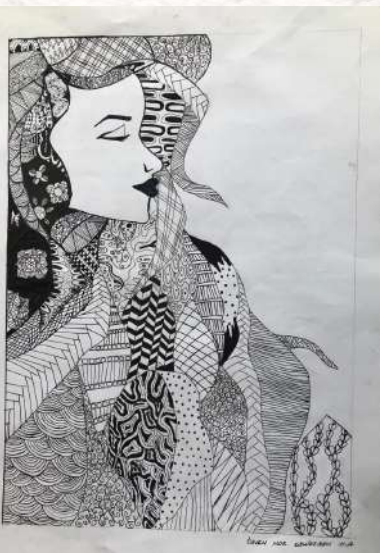
Önümüzde birkaç maç daha vardı, okulumuzun müdür ve öğretmenleri bize çok güveniyorlardı. Çalışmalarımızın ardından çıktığımız son iki maçta da yenmiştik. Çok mutluyduk ,gururluyduk emeklerimizin karşılığını almıştık. Önümüzde iki maç daha vardı eğer alırsak şampiyonluk maçına çıkacaktık, alamazsak üçüncülük maçına çıkacaktık.

HASAN ALİ YÜCEL SOSYAL BİLİMLER LİSESİ ile çıkacağımız maça hazırlanıyorduk, zor bir maç olacağını bildiğimiz için çok daha fazla çalışıp dikkat etmemiz gerekiyordu. Maç günü gelmişti; hepimiz gergindik ve maça kötü bir psikolojiyle başlamıştık. Okulumuzu gururlandırmak için elimizden geleni yaptık. Kötü geçmişti bizim için. Şampiyonluğu kaybettiğimiz için çok üzgündük, üçüncülüğü kaybetmememiz gerekiyordu. Son günlerimizdi, yılı mutlu kapatmak istiyorduk. Son maçımızı alacaktık ve üçüncülüğü hedeflemiştik. Maç günü gelmişti içimizde çok büyük bir heyecan vardı. Bir kaç saat geçtikten sonra maç başlamıştı, üçüncülüğü alacağımızdan emindik, fakat öyle olmadı, maç 0-0 bitip penaltılara kalmıştık. Üzgündük ve emeğimizin karşılığını alamamıştık.

Bu süreç bize çok şey katmıştı; takım olmayı, saygıyı, sevgiyi, birlikteliği...

Güzel işler başarmıştık, iyi vakit geçirmiştik. Bu sene kupamızı alamadık ama daha fazla gelişip kendimizi bir dahaki senelere alacağımız kupalara hazırlanmaya başlamıştık.

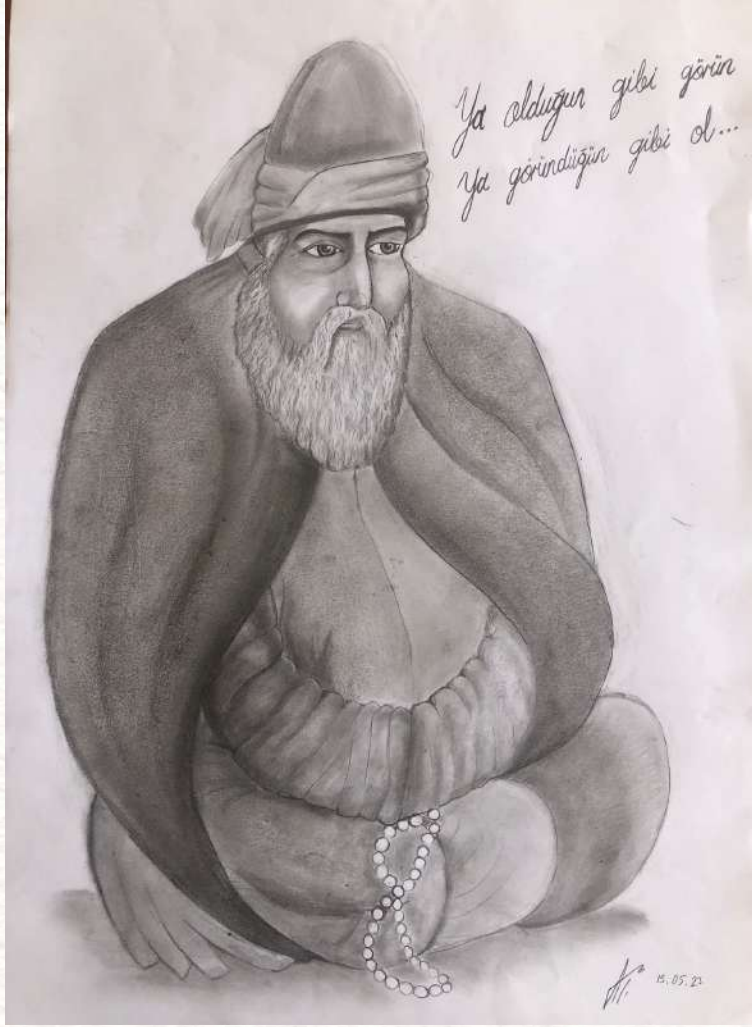

***"Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır,
ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."***

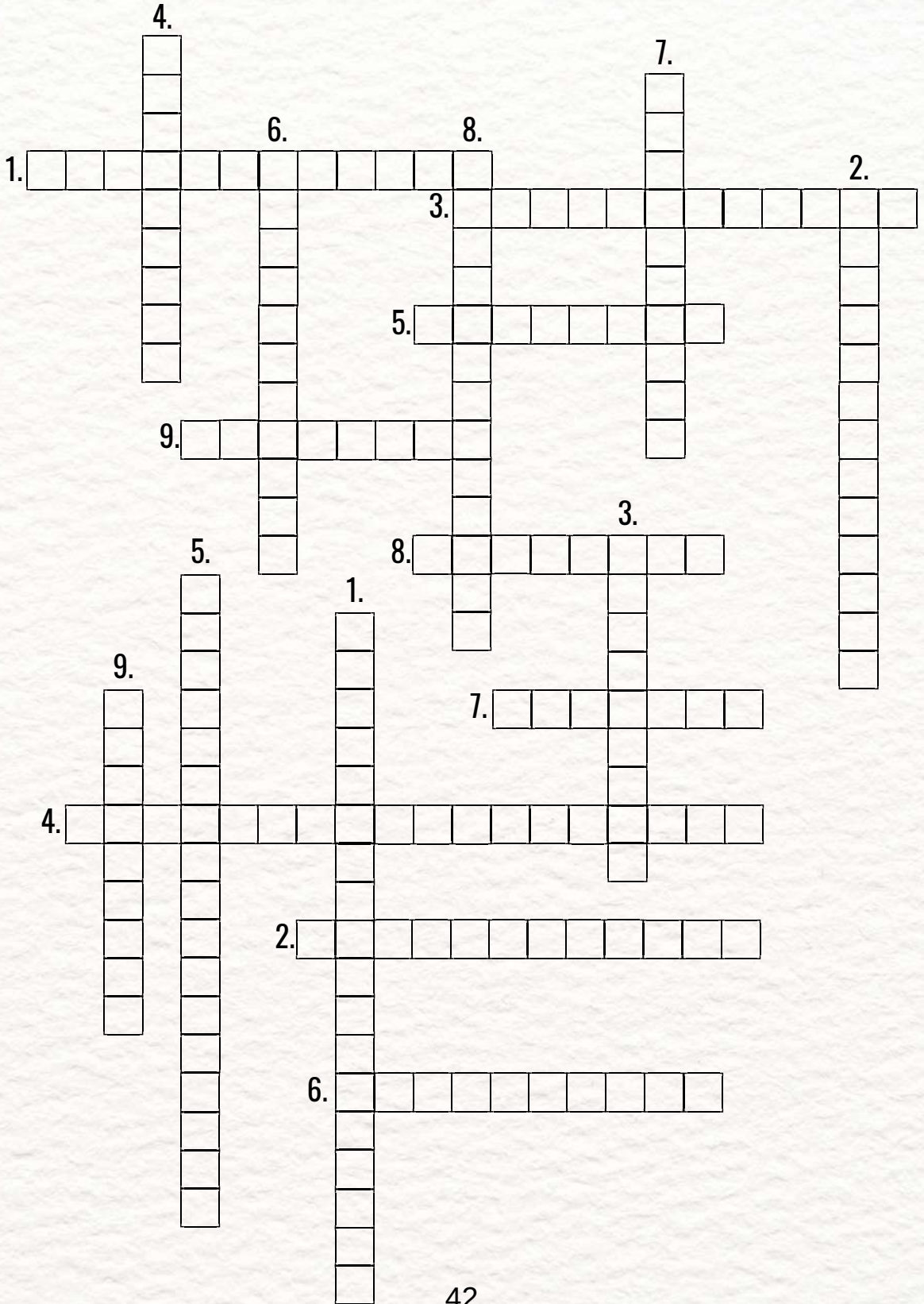
K. Atatürk

Emre KELEŞ
11/A

***Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.
Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.
Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.
Hoşgörülükte deniz gibi ol.
Ya olduğun gibi görün, ya görüldüğün gibi ol.***

***Nice insanlar gördüm üzerinde elbise yok
Nice elbiseler gördüm içinde insan yok!***

Yukarıdan Aşağıya

1. Saray ve Ötesi hangi yazara aittir?
2. Ankara Savaşı kaç yılında gerçekleşmiştir?
3. Atmosferin en alt tabakasına ne ad verilir?
4. Magna Carta hangi ülkenin kralı ile yapılmış bir sözleşmedir?
5. Karamazov Kardeşler hangi edebiyatçının eseridir?
6. Hangi ülkenin iki tane başkenti vardır?
7. Cevdet Bey ve Oğulları eseri kime aittir?
8. Ay'a ilk kim ayak basmıştır?
9. Mustafa Kemal Atatürk'ün nüfusa kayıtlı olduğu il hangisidir?

Soldan Sağa

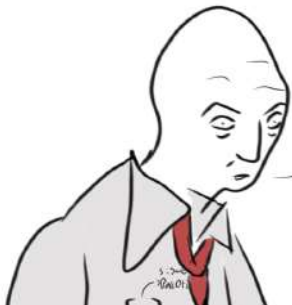
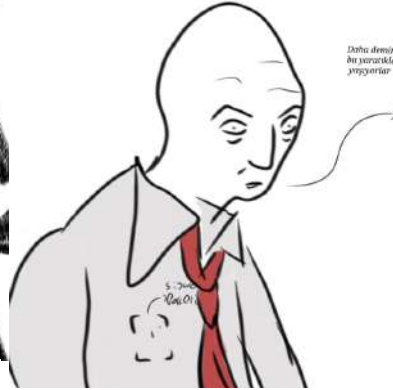
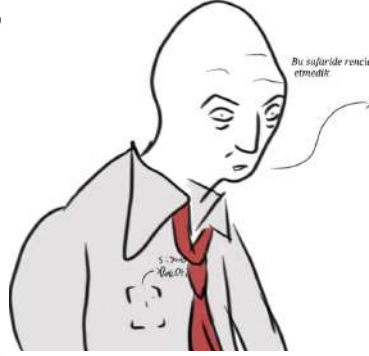
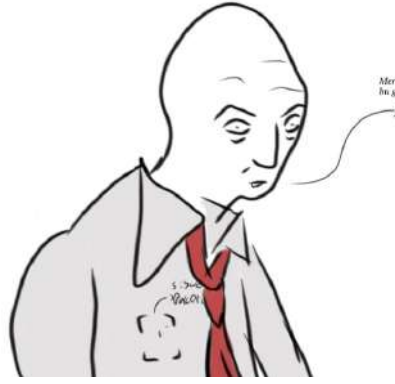
1. Dünyanın ilk kadın savaş pilotu kimdir?
2. Tarihçilerin Kutbu olarak bilinen dünyaca ünlü tarihçi kimdir?
3. Seyahatname hangi yazara aittir?
4. Mondros Ateşkes Antlaşması hangi yılda yazılmıştır?
5. Dünyayı dolaşan ilk denizci kimdir?
6. Hangi nehir Türkiye'de doğup Türkiye'den denize dökülür?
7. İkinci Dünya Savaşında hangi ülkeye atom bombası atılmıştır?
8. "Sorgulanmamış Bir Hayat Yaşanmaya Değmez" sözü kime aittir?
9. Dünya haritasını ilk kim çizmiştir?

Zeynep YAĞIZ

3. Sayı Cengel Bulmaca Cevapları

1. SEZÂİ KARAKOÇ
2. TOLSTOY
3. İKİ BİN ALTI
4. ANAYURT OTELİ
5. RIFAT ILGAZ
6. ANTONIE DE SAINT
7. SABAHATTİN ALİ
8. AHMET BÜKE
9. BİRHAN KESKİN
10. DOSTEYEVSKİ
11. JEAN PAULE SARTRE
12. ERNEST HEMINGWAY

1. HALİT ZİYA UŞAKLIGİL
2. BİNDÖRTYÜZİKİ
3. TROPPOSEFER
4. İNGİLTERE
5. FYODOR DOSTOYEVSKİ
6. GÜNEY AFRİKA
7. ORHAN PAMUK
8. NEİL ARMSTRONG
9. GAZİANTEP
1. SABİHA GÖKÇEN
2. HALİL İNALCIK
3. EYLİYA ÇELEBİ
4. BİNDOKUZYÜZONSEKİZ
5. MACELLAN
6. KIZILIRMAK
7. JAPONYA
8. SOKRATES
9. PİRİ REİS

Serüvenimiz 2005 yılında Çankaya Spor Kulübü adı altında başlamıştır. 2009 yılından itibaren ise Atakule Spor Akademisi olarak devam etmektedir. 6 - 17 yaş aralığında öğrencilerimize basketbol, voleybol, ve jimnastik branşlarında hizmet vermekteyiz.

Spor faaliyetlerimizi branşlara göre hazırlanmış iki spor salonumuzda yürütmekteyiz. Basketbol antrenmanlarını Çankaya Lisesi Spor Salonu'nda yapıyoruz. Voleybol ve jimnastik antrenmanlarını ise Muazzez Karaçay İlkokulu Spor Salonu'nda yapıyoruz.

ATAKULE SPOR AKADEMİSİ

Telefon
0312 441 94 44

E-posta
info@atakulesporakademisi.com

Sosyal Medya

ÇANKAYA LİSESİ

ÇANKAYA LİSESİ

Hoşdere Caddesi, No 187, Yukarı Ayrancı Çankaya/Ankara
Belgegeçer: 03124391033

cankayalisesi@hotmail.com
cankayalisesi.pdr

